

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ ¹⁾**

z dnia2011 r.

w sprawie zakładów aktywności zawodowej

Na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy sposób, tryb i warunki tworzenia, finansowania i działania zakładów aktywności zawodowej, zwanych dalej „zakładami”;
- 2) czas pracy i rehabilitacji osób zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 3) sposób tworzenia i wykorzystywania zakładowego funduszu aktywności.

§ 2. 1. Gmina, powiat oraz fundacja, stowarzyszenie lub inna organizacja społeczna, której statutowym zadaniem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, zwane dalej „organizatorem”, składają we właściwej jednostce organizacyjnej samorządu województwa wnioski o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwanego dalej „Funduszem”, kosztów utworzenia i działania zakładu.

2. Wniosek powinien zawierać:

- 1) nazwę i siedzibę organizatora;
- 2) status prawny i podstawę działania organizatora;
- 3) statut organizatora;
- 4) adres i dokument potwierdzający tytuł prawny do obiektu lub lokalu przeznaczonego na zakład;
- 5) proponowaną liczbę niepełnosprawnych pracowników zakładu wraz z określeniem stopnia i rodzaju ich niepełnosprawności;
- 6) plan i rodzaj działalności gospodarczej oraz zakres planowanej rehabilitacji zawodowej i społecznej;
- 7) proponowaną wysokość podstawowego wynagrodzenia osób niepełnosprawnych zaliczonych do:
 - a) znacznego stopnia niepełnosprawności,
 - b) umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 216, poz. 1598).

- zwanych dalej „osobami niepełnosprawnymi zaliczonymi do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności”, wyrażoną jako wskaźnik procentowy minimalne go wynagrodzenia za pracę określonego w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”;
- 8) proponowaną obsadę etatową zakładu, z wyszczególnieniem liczby stanowisk i wymaganych kwalifikacji pracowników wchodzących w skład personelu kierowniczego, administracyjnego, rehabilitacyjnego i usługowego, zwanych dalej „personelem zakładu”;
- 9) preliminarz kosztów utworzenia zakładu, z uwzględnieniem podziału na poszczególne rodzaje kosztów, o których mowa w § 7, z kalkulacją lub innym uzasadnieniem przyjętych kosztów;
- 10) preliminarz kosztów działania zakładu, z podziałem na poszczególne rodzaje kosztów, o których mowa w § 8, z kalkulacją lub innym uzasadnieniem przyjętych kosztów;
- 11) plan pomieszczeń zakładu oraz projekt dostosowania obiektów i lokali do potrzeb prowadzonej produkcji w zakładzie z uwzględnieniem dostosowania do potrzeb i możliwości pracowników wynikających z ich niepełnosprawności;
- 12) projekt regulaminu zakładu oraz regulaminu zakładowego funduszu aktywności.

3. W przypadku stwierdzenia braków w złożonym przez organizatora wniosku, właściwa jednostka organizacyjna samorządu województwa wzywa do ich uzupełnienia w terminie 14 dni od daty doręczenia. Nieuzupełnienie tych braków powoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

4. Właściwa jednostka organizacyjna samorządu województwa przedkłada wniosek właściwemu staroście, który w ciągu 14 dni wydaje opinię dotyczącą zasadności utworzenia zakładu.

5. Po uzyskaniu pozytywnej opinii starosty właściwa jednostka organizacyjna samorządu województwa rozpatruje wniosek pod względem prawidłowości planowanych kosztów utworzenia i działania zakładu, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) wysokości środków Funduszu w danym roku;
- 2) liczby osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 3) wkładu organizatora w utworzenie zakładu.

§ 3.1. W terminie 30 dni od dnia otrzymania opinii starosty właściwa jednostka organizacyjna samorządu województwa powiadamia organizatora o sposobie rozpatrzenia wniosku, a następnie w przypadku pozytywnego jego rozpatrzenia - w terminie 30 dni od dnia powiadomienia organizatora - prowadzi z organizatorem negocjacje w przedmiocie warunków umowy i wysokości dofinansowania ze środków Funduszu.

2. Po osiągnięciu porozumienia i zakończeniu negocjacji strony zawierają umowę o dofinansowanie ze środków Funduszu kosztów utworzenia i działania zakładu, zwaną dalej „umową”, określającą w szczególności:

- 1) wysokość, termin oraz sposób przekazania środków Funduszu przeznaczonych na utworzenie zakładu, z podziałem na poszczególne rodzaje kosztów;
- 2) wysokość, termin oraz sposób przekazywania środków Funduszu przeznaczonych na działanie zakładu do końca danego roku kalendarzowego, z podziałem na poszczególne rodzaje kosztów;
- 3) warunki renegotjacji umowy;
- 4) termin zawarcia umowy ubezpieczenia wyposażenia i środków trwałych dofinansowywanych ze środków Funduszu.

3. Strony umowy określają corocznie, nie później niż do dnia 30 listopada, w formie aneksu do umowy, wysokość środków Funduszu na działalność usługowo-rehabilitacyjną

zakładu w roku następnym z uwzględnieniem podziału na poszczególne rodzaje kosztów dofinansowywanych ze środków Funduszu.

4. Umowa wygasa z dniem utraty przez zakład statusu zakładu aktywności zawodowej.

§ 4. 1. Po utworzeniu zakładu pracy organizator składa do Państwowej Inspekcji Pracy wniosek o stwierdzenie spełniania warunków, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zwanej dalej „ustawą”.

2. Po stwierdzeniu przez Państwową Inspekcję Pracy spełniania warunków, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy, organizator składa do właściwego wojewody wniosek o przyznanie statusu zakładu aktywności zawodowej wraz z kompletem dokumentów potwierdzających spełnianie warunków określonych w art. 29 ust. 1 i 1a ustawy.

§ 5. 1. Po otrzymaniu decyzji w sprawie przyznania statusu zakładu aktywności zawodowej organizator składa jej kopię we właściwej jednostce organizacyjnej samorządu województwa wraz z wnioskiem o uruchomienie środków Funduszu przeznaczonych na dofinansowanie kosztów działania zakładu, zgodnie z zawartą umową.

2. W przypadku odmowy przyznania statusu zakładu aktywności zawodowej, organizator zwraca niezwłocznie środki otrzymane z Funduszu zgodnie z umową.

§ 6. Preliminarz kosztów działania zakładu na rok następny organizator składa we właściwej jednostce organizacyjnej samorządu województwa do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, którego preliminarz dotyczy.

§ 7. W ramach kosztów utworzenia zakładu ze środków Funduszu może być finansowane:

- 1) przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych pomieszczeń produkcyjnych lub pomieszczeń służących świadczeniu usług oraz pomieszczeń socjalnych i przeznaczonych na rehabilitację;
- 2) zakup sprzętu rehabilitacyjnego;
- 3) wyposażenie pomieszczeń socjalnych i przeznaczonych na rehabilitację, pomieszczeń produkcyjnych lub pomieszczeń służących świadczeniu usług oraz przygotowanie stanowisk pracy, w tym zakup maszyn, narzędzi i urządzeń niezbędnych do prowadzenia produkcji lub świadczenia usług;
- 4) zakup surowców i materiałów potrzebnych do rozpoczęcia działalności gospodarczej;
- 5) zakup lub wynajem środków transportu.

§ 8. 1. W ramach kosztów działania zakładu ze środków Funduszu mogą być finansowane:

- 1) wynagrodzenia osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, do wysokości 100 % minimalnego wynagrodzenia, proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy określonego w umowie o pracę, stosownie do art. 15 ust. 2 ustawy;
- 2) wynagrodzenia pracowników wchodzących w skład personelu zakładu;
- 3) dodatkowe wynagrodzenia roczne, odprawy emerytalne i pośmiertne oraz nagrody jubileuszowe;
- 4) składki należne od pracownika i pracodawcy na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od pracowników oraz składki należne od pracodawcy na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Pracy, naliczone od kwot wymienionych w pkt 1 - 3;

- 5) materiały, energia, usługi materialne i usługi niematerialne;
- 6) transport i dowóz osób niepełnosprawnych;
- 7) szkolenia osób niepełnosprawnych związane z przygotowaniem ich do pracy na otwartym rynku pracy lub z prowadzoną działalnością gospodarczą zakładu;
- 8) szkolenia pracowników wchodzących w skład personelu zakładu;
- 9) odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych lub wypłaty świadczeń urlopowych, dokonywanych na podstawie odrębnych przepisów;
- 10) wymiana zamortyzowanych maszyn, urządzeń i wyposażenia niezbędnych do prowadzenia produkcji lub świadczenia usług;
- 11) wymiana maszyn i urządzeń w związku:
 - a) ze zmianą profilu działalności zakładu,
 - b) z wprowadzeniem ulepszeń technicznych lub technologicznych;
- 12) inne niezbędne do realizacji rehabilitacji, obsługi i prowadzenia działalności gospodarczej.

2. Do kosztów działalności gospodarczej zakładu realizowanej przez osoby niepełnosprawne zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, finansowanych ze sprzedaży wyrobów i usług, zalicza się koszty:

- 1) wynagrodzenia osób niepełnosprawnych za wykonaną pracę, obliczane na podstawie ustalonego w procedurze przyznawania statusu zakładu wskaźnika podstawowego wynagrodzenia, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 7;
- 2) nagród i premii dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, w wysokości do 30 % podstawowego wynagrodzenia, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 7;
- 3) składek należnych od pracownika i pracodawcy na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od pracowników, oraz składek należnych od pracodawcy na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Pracy, naliczonych od kwot wymienionych w pkt 1 i 2;
- 4) materiałów, energii, usług materialnych i usług niematerialnych, niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej;
- 5) naprawy maszyn i urządzeń oraz koniecznej wymiany części maszyn i urządzeń niezbędnych do prowadzenia produkcji lub świadczenia usług.

§ 9. W przypadku zbycia maszyn i urządzeń:

- 1) zamortyzowanych,
 - 2) zbędnych w związku:
 - a) ze zmianą profilu działalności zakładu,
 - b) z wprowadzeniem ulepszeń technicznych lub technologicznych
- nabytych ze środków Funduszu, organizator przeznaczają uzyskane w ten sposób środki na zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do dalszego prowadzenia działalności.

§ 10. 1. Środki Funduszu, o których mowa w § 3 ust. 3, są przekazywane na rachunek bankowy organizatora zgodnie z umową, w ratach półrocznych, jednak nie później niż do 5. dnia miesiąca rozpoczynającego półrocze.

2. Organizator:

- 1) prowadzi odrębną, pełną ewidencję księgową dla działalności zakładu, według planu kont uzgodnionego w umowie;
- 2) przekazuje właściwej jednostce organizacyjnej samorządu województwa informację o wydatkowanych środkach Funduszu w okresach kwartalnych, nie później niż do 5. dnia miesiąca rozpoczynającego następny kwartał, na formularzu uzgodnionym w umowie;

- 3) składa we właściwej jednostce organizacyjnej samorządu województwa pełne rozliczenie rocznego wykorzystania środków Funduszu oraz ich merytoryczne uzasadnienie, w terminie do dnia 15 marca roku następującego po roku za który składa się rozliczenie;
- 4) udostępnia na żądanie właściwej jednostki organizacyjnej samorządu województwa do wglądu bilans rocznej działalności zakładu.

3. Po zatwierdzeniu pełnego rozliczenia rocznego wykorzystania środków Funduszu właściwa jednostka organizacyjna samorządu województwa może dokonać korekty wysokości środków na rok następny.

§ 11. 1. Czas pracy zatrudnionych w zakładzie osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności wynosi co najmniej 0,55 wymiaru czasu pracy określonego w art. 15 ustawy, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Wymiar czasu pracy osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności może być na wniosek zespołu programowego, o którym mowa w § 13, zwiększony do wysokości 0,8 wymiaru czasu pracy określonego w art. 15 ustawy, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Czas pracy pracowników niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, wchodzących w skład personelu zakładu, ustala się zgodnie z art. 15 ustawy.

§ 12. 1. Czas trwania zajęć rehabilitacyjnych dla zatrudnionych w zakładzie osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności wynosi nie mniej niż 60 minut dziennie i może ulec przedłużeniu do 120 minut dziennie na wniosek służb rehabilitacyjnych zakładu.

2. W zajęciach, o których mowa w ust. 1, mogą uczestniczyć także osoby niepełnosprawne zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, wchodzące w skład personelu zakładu.

3. Zajęcia rehabilitacyjne, o których mowa w ust. 1 i 2 odbywają się poza godzinami pracy.

§ 13. 1. Kierownik zakładu tworzy zespół programowy spośród pracowników wchodzących w skład personelu zakładu.

2. W skład zespołu programowego kierownik zakładu może powołać specjalistów niebędących pracownikami zakładu, w szczególności:

- a) doradcę zawodowego,
 - b) psychologa,
 - c) trenera pracy
- zlecając im zadania, o których mowa w ust. 3, 5, 6-8.

3. Zespół programowy opracowuje, a kierownik zakładu zatwierdza, indywidualne programy rehabilitacji zawodowej i społecznej zatrudnionych osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, służące osiągnięciu optymalnego poziomu uczestnictwa tych osób w życiu społecznym i zawodowym, określające w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej i zawodowej pracownika niepełnosprawnego;
- 2) cel programu rehabilitacji i spodziewane efekty jego realizacji;
- 3) rodzaj planowanych działań i harmonogram ich realizacji;
- 4) terminy oceny postępów w realizacji programów rehabilitacji;
- 5) osoby odpowiedzialne za realizację programu rehabilitacji.

4. Program rehabilitacji opracowywany jest z udziałem pracownika niepełnosprawnego, którego ten program dotyczy.

5. W uzasadnionych przypadkach zespół opracowuje indywidualne programy rehabilitacji zawodowej i społecznej dla pracowników wchodzących w skład personelu zakładu zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

6. Zespół programowy dokonuje okresowo, nie rzadziej niż raz do roku, oceny efektów rehabilitacji, w tym sprawności zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, a także w miarę potrzeb modyfikuje programy, o których mowa w ust. 3 oraz określa możliwości i formy dalszej rehabilitacji po zakończeniu realizacji programów.

7. W stosunku do osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, które osiągnęły odpowiedni poziom sprawności społecznej i zawodowej, kierownik zakładu przy pomocy zespołu programowego oraz z udziałem tych osób dokonuje oceny możliwości i opracowuje plan zatrudnienia ich u innego pracodawcy.

8. Na podstawie planu, o którym mowa w ust. 7, kierownik zakładu wspiera zatrudnioną osobę niepełnosprawną w poszukiwaniu odpowiedniego miejsca pracy, współpracując w tym zakresie z właściwym dla miejsca zamieszkania pracownika powiatowym urzędem pracy.

§ 14. 1. Zakładowy fundusz aktywności tworzy się:

- 1) ze środków, o których mowa w art. 31 ust. 4 ustawy;
- 2) z części zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.²⁾).

2. Środki zakładowego funduszu aktywności przechowywane są na wyodrębnionym rachunku bankowym i ewidencjonowane przez organizatora.

§ 15. 1. Ze środków zakładowego funduszu aktywności mogą być finansowane wydatki związane z:

- 1) usprawnianiem i dodatkowym oprzyrządowaniem stanowisk pracy, wspomagającym samodzielne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności w zakładzie;
- 2) poprawą warunków pracy i rehabilitacji osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 3) poprawą warunków socjalnych oraz higieniczno-sanitarnych;
- 4) zakupem sprzętu i wyposażenia pomagającego osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności w samodzielnym życiu i uczestnictwie w życiu społecznym w lokalnym środowisku;
- 5) pomocą w przygotowaniu osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do pracy poza zakładem i wyrównaniem ich szans w nowym miejscu pracy;
- 6) doszkalcaniem, przekwalifikowaniem i szkoleniem osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 7) pomocą w przygotowaniu, budowie, remoncie i wyposażeniu indywidualnych i zbiorowych form mieszkalnictwa chronionego dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, które nie znajdują oparcia

²⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 28 poz.146, Nr 57, poz.352, Nr 75, poz. 473, Nr 105, poz. 655, Nr 149, poz. 996, Nr 182, poz. 1228, Nr 219, poz. 1442, Nr 226, poz.1475, Nr 226, poz. 1478 i Nr 257, poz. 1725 oraz z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 75, poz. 398, Nr 84, poz. 455, Nr 102, poz. 585, Nr 106, poz. 622, Nr 120, poz. 690 i Nr 131, poz. 764.

- we własnej rodzinie lub usamodzielniających się;
- 8) rekreacją i uczestnictwem osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności w życiu kulturalnym;
 - 9) pomocą w zaspokajaniu innych potrzeb socjalnych lub związanych z rehabilitacją społeczną zatrudnionych osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
 - 10) zakupem i naprawą indywidualnego sprzętu rehabilitacyjnego, wyrobów medycznych w tym przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych;
 - 11) zakupem leków i innych niezbędnych środków medycznych;
 - 12) wykonywaniem usług świadczenia pomocy udzielanej w godzinach pracy pracownikom niepełnosprawnym zaliczonym do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, w wykonywaniu czynności samoobsługowych lub higieniczno-sanitarnych, niemożliwych lub trudnych przez nich do samodzielnego wykonania, przez osoby niebędące pracownikami zakładu;
 - 13) wypłatą wynagrodzeń specjalistom niebędącymi pracownikami, o których mowa w § 13 ust. 2, w związku opracowaniem i realizacją indywidualnych programów rehabilitacji.
2. Pomoc, o której mowa w ust. 1 pkt 4 i 6-11, może być udzielana osobom niepełnosprawnym zatrudnionym w zakładzie, w formie pomocy bezzwrotnej lub w formie nieoprocentowanej pożyczki oraz zakupów bezpośrednich.
3. Na wniosek osoby niepełnosprawnej, pożyczka może zostać umorzona, jeżeli zostanie wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.
4. Wysokość miesięcznego wynagrodzenia za wykonywanie usług świadczenia pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 12, jednej osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, stanowi iloczyn 20% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę i liczby pracowników objętych tą pomocą w miesiącu, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Maksymalna wysokość miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 4, nie może przekraczać 100% wysokości minimalnego wynagrodzenia.

§ 16. 1. Organizator opracowuje i zatwierdza regulamin zakładowego funduszu aktywności, określający w szczególności tryb i zasady przeznaczania środków tego funduszu na wydatki, o których mowa w § 15.

2. Środki zakładowego funduszu aktywności przeznaczone na poprawę warunków pracy i rehabilitacji oraz warunków socjalnych, o których mowa w § 15 ust. 1 pkt 2 i 3 nie mogą przekraczać 30 % rocznych wpływów tego funduszu.

3. Wydatki, o których mowa w § 15 ust. 1 pkt 4 i 6-9, mogą być ponoszone w związku z opracowywaniem, realizacją i modyfikacją indywidualnych programów rehabilitacji, o których mowa w § 13 ust. 3, oraz realizacją planu zatrudnienia u nowego pracodawcy.

§ 17. Traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2007 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. Nr 242, poz. 1776).

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 roku.

**MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721), zwanej dalej „ustawą”.

Celem nowelizacji jest przede wszystkim dostosowanie przepisów rozporządzenia do ustawy z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 226, poz. 1475), w zakresie czasu pracy osoby niepełnosprawnej. Nowe przepisy ustawy wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

Ponadto zmiana przepisów rozporządzenia ma za zadanie ułatwić zakładom aktywności zawodowej realizację funkcji modernizacyjnych oraz umożliwić rozwój i inwestowanie w nowoczesne technologie. Powinno to w konsekwencji wpłynąć na rozwój i rehabilitację społeczną oraz zawodową pracowników niepełnosprawnych, którzy poprzez pracę na nowoczesnych urządzeniach, kierowani przez dobrze przeszkolony personel, nabywają nowych umiejętności, zwiększając swoje szanse na otwartym rynku pracy.

Część przepisów projektu rozporządzenia dotycząca organizacji pracy zespołu programowego opracowującego indywidualne programy rehabilitacji oraz zakładowego funduszu aktywności zakładu została doprecyzowana zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi Najwyższej Izby Kontroli, będącymi podsumowaniem wyników kontroli dotyczącej zasad działania i finansowania zakładów aktywności zawodowej, która została przeprowadzona w 2008 i 2009 roku (KPZ-41013-2008, Nr ewid. 132/2008/P/08/100/KPZ).

W związku z potrzebą wprowadzenia licznych zmian do aktualnego rozporządzenia zasadnym stało się zaprojektowanie nowej regulacji.

W celu dostosowania przepisów rozporządzenia do przepisów ustawy, która nie różnicuje rodzajów działalności zakładu, zastąpiono sformułowanie „działalność usługowo-rehabilitacyjną zakładu” na „działanie zakładu” (§ 2 ust. 1 pkt 10, § 6, § 8). Tym samym zrezygnowano z posługiwania się sformułowaniem „pracownicy zatrudnieni przy działalności usługowo-rehabilitacyjnej” wprowadzając sformułowanie „personel zakładu” i definiując go w § 2 ust. 2 pkt 8. Pozostałe przepisy rozporządzenia, w których występuje dane sformułowanie, zostały konsekwentnie zmienione (§ 8 ust.1 pkt 2, § 11 ust. 3, § 13 ust. 1).

Projekt rozporządzenia w § 8 ust. 1 rozszerza katalog wydatków zakładu aktywności zawodowej, możliwych do sfinansowania przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwany dalej „Funduszem”, o następujące koszty:

- składki należne od pracodawcy na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Pracy, naliczone od wynagrodzenia osób niepełnosprawnych, wynagrodzenia pracowników wchodzących w skład personelu zakładu, dodatkowych wynagrodzeń rocznych, odpraw emerytalnych i pośmiertnych oraz nagród jubileuszowych,
- szkolenia pracowników wchodzących w skład personelu zakładu;
- wymiany maszyn i urządzeń w związku z wprowadzeniem ulepszeń technicznych lub technologicznych.

Projekt w § 8 ust. 2 rozszerza również katalog kosztów działalności gospodarczej zakładu realizowanej przez osoby niepełnosprawne zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, które mogą być finansowane ze sprzedaży wyrobów i usług zakładu aktywności zawodowej o koszty:

- składek należnych od pracownika i pracodawcy na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od pracowników, oraz składek należnych od pracodawcy na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Pracy, naliczonych od kwot wynagrodzenia osób niepełnosprawnych za wykonaną pracę oraz od kwot nagród i premii dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności,
- naprawy maszyn i urządzeń oraz koniecznej wymiany części maszyn i urządzeń niezbędnych do prowadzenia produkcji lub świadczenia usług.

W § 9 wprowadzono zmiany konsekwentnie za zmienionym § 8 ust. 1 pkt 11 w zakresie zbycia maszyn i urządzeń zbędnych w związku ze zmianą profilu produkcji lub wprowadzeniem ulepszeń technicznych lub technologicznych, nabytych ze środków Funduszu.

W związku ze zmianą art. 15 ustawy dotyczącego czasu pracy osób niepełnosprawnych oraz dodaniem w nim kolejnego ustępu zasadne stało się odwołanie w rozporządzeniu w § 11 do całego art. 15 ustawy, bez przywoływania jego poszczególnych ustępów. Ponadto doprecyzowano czas pracy pracowników niepełnosprawnych wchodzących w skład personelu zakładu oraz, w kolejnym przepisie (§ 12), możliwość korzystania przez nich z zajęć rehabilitacyjnych.

W § 13 w ust. 2 wprowadzono możliwość skorzystania z pomocy specjalistów, niebędących pracownikami zakładu, w zakresie opracowywania, realizacji i modyfikacji indywidualnych programów rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych (dalej jako IPR), doprecyzowano sposób opracowywania IPR, włączono pracownika niepełnosprawnego w proces tworzenia IPR, ustalono zasady opracowywania i korzystania z IPR przez niepełnosprawnych pracowników wchodzących skład personelu zakładu, wprowadzono możliwość kontynuowania rehabilitacji po zakończeniu realizacji IPR.

Projekt rozporządzenia rozszerza również katalog wydatków, które mogą być finansowane ze środków zakładowego funduszu aktywności (w § 15 ust. 1), o wydatki związane z:

- poprawą warunków rehabilitacji,
- poprawą warunków socjalnych oraz higieniczno-sanitarnych,
- zakupem i naprawą indywidualnego sprzętu rehabilitacyjnego, wyrobów medycznych w tym przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych,
- zakupem leków i innych niezbędnych środków medycznych,
- wykonywaniem usług świadczenia pomocy udzielanej w godzinach pracy pracownikom niepełnosprawnym zaliczonym do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, w wykonywaniu czynności samoobsługowych lub higieniczno-sanitarnych, niemożliwych lub trudnych przez nich do samodzielnego wykonania, przez osoby niebędące pracownikami zakładu,
- wypłatą wynagrodzeń specjalistom niebędącym pracownikami, przy opracowywaniu i realizacji indywidualnych programów rehabilitacji.

Zmiany wprowadzone do kolejnych przepisów rozporządzenia są konsekwencją modyfikacji § 15 ust. 1.

Rozporządzenie powinno wejść w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., w celu synchronizacji jego przepisów z regulacjami znowelizowanej ustawy, dotyczącymi czasu pracy, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów pranych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Ocena skutków regulacji

I. Podmioty, na które będzie oddziaływało rozporządzenie:

- osoby niepełnosprawne,
- zakłady aktywności zawodowej,
- organizatorzy zakładów aktywności zawodowej,
- marszałkowie województw.

II. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany do uzgodnień z partnerami społecznymi reprezentatywnymi w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.), tj.:

1. Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
2. Komisją Krajową NSZZ „Solidarność”,
3. Forum Związków Zawodowych,
4. Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej,
5. Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych - „Lewiatan”,
6. Związkiem Rzemiosła Polskiego,
7. Business Centre Club.

Projekt rozporządzenia zostanie również przekazany do konsultacji Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

III. Skutki wprowadzenia regulacji

• wpływ regulacji na sektor finansów publicznych w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

- *wpływ regulacji na rynek pracy*

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

- *wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw*

Wejście w życie rozporządzenia nie wywrze wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

- *wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny*

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.